

SKANER MŚP 1Q2017

Raport z badania mikro, małych i średnich przedsiębiorstw

Data publikacji: marzec 2017

Czym jest Skaner MŚP? Jak jest realizowany? Co go wyróżnia?

Czym jest Skaner MŚP?

1. Skaner MŚP jest ogólnopolskim badaniem mikro, małych i średnich firm prowadzonym od 2009 roku. Dostarcza informacji zainteresowanym kondycją oraz nastrojami mikro, małych i średnich firm w Polsce.

2. Skaner MŚP to systematyczny dostęp do informacji o stanie firm, które zatrudniają ok. 2/3 wszystkich pracowników w Polsce.

Działające w kraju przedsiębiorstwa MŚP generują blisko trzy czwarte polskiego PKB (71,8% w 2011 r.[1]). Wśród wszystkich firm w kraju 99,8 proc. to firmy mikro (zatrudniające do 9 osób) i małe (od 10 do 49), a ok. 0,8 proc. to podmioty średnie (zatrudniające od 50 do 249 osób). Pozostałe to firmy duże. Według danych prezentowanych przez GUS oraz ZUS w Polsce działa aktywnie 2,1 mln firm. Podmiotów mikro, w których występuje tylko jeden płatnik składki ubezpieczeniowej (właściciel) jest w Polsce 1,3 mln podmiotów. Firm, które płacą za więcej, niż jedną osobę składkę ubezpieczeniową jest 856 tys. [Dane: ZUS].

3. Skaner MŚP Instytutu Keralla jest wielotematycznym omnibusem.

Część I (stała) prezentuje skalę inwestycji sektora MŚP i zawiera informacje o decyzjach zakupowych w firmach. Prezentuje dane o krótkoterminowych priorytetach przedsiębiorców (horyzont kwartalny) i zawiera m.in. wskaźnik nastrojów KERNA oraz INDEX ZAIR (inwestycje kwartalne).

Część II (zmienna) to źródło informacji na pytania własne różnych Zamawiających. Wyniki tej części raportu są własnością firm, które je zamówiły

KWARTALNY OMNIBUS WŚRÓD MŚP

Harmonogram pomiarów na 2017

Stanowisko	Opis	Termin (mc)	Próba
<ul style="list-style-type: none"> Właściciel, dyrektor, członek zarządu, gł. Księgowy – inna osoba decyzyjna w firmie 	<ul style="list-style-type: none"> Mikro < 9 Małe 10-49 Średnie 50-249 	<ul style="list-style-type: none"> 01 04 07 10 	<ul style="list-style-type: none"> Ogólno polska N=500
	<ul style="list-style-type: none"> Usługi Handel Produkcja 		

[1]PARP, *Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w latach 2011-2012*, Warszawa 2013, s. 15

[2]Brak jest pełnej zgodności, co do liczby faktycznie działających firm w kraju (np. Tax Care wylicza, że podmiotów prowadzących działalność gospodarczą jest 2,3 mln, z kolei PARP informuje (bazując na danych GUS i Eurostatu), że wszystkich firm działa w Polsce 1,8 mln. Przytoczone statystyki w raporcie KRB2B oparte są na informacjach ZUS, przyjęto, bowiem, że faktycznie działających i aktywnych przedsiębiorstw jest tylu ilu opłaca składki ZUS.

Jak jest realizowany Skaner MŚP?

4. Próba: uczestnicy badania to mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, losowane z bazy danych GUS oraz branżowych zestawień bazodanowych. Posiadamy rozbudowaną bazę aktualnie działających firm liczącą ponad 430 tysięcy. Próba jest ogólnopolska, reprezentatywna, wynosi **N = 500**. Błąd pomiaru +-4 proc., poziom ufności 95 proc. Próba oddaje strukturę firm MŚP, a badanie uwzględnia reprezentację firm mikro - zatrudniających do 9 osób.

5. W badaniu biorą udział wyłącznie firmy prywatne, prowadzące aktywną działalność zarobkową (wyłączony z badania jest sektor publiczny, firmy państwowe, podmioty będące w stanie zawieszenia lub upadłości likwidacyjnej, fundacje, stowarzyszenia, organizacje pożytku publicznego itp.).

6. Respondent: osoba odpowiedzialna lub współodpowiedzialna za zarządzanie firmą. Najczęściej właściciel, współwłaściciel firmy, dyrektor zarządzający, wspólnik, prezes, wiceprezes, członek zarządu, dyrektor finansowy, główny księgowy, ewentualnie inna osoba decyzyjna, odpowiedzialna za rozwój, zakupy, inwestycje w firmie. Jeden respondent - reprezentuje jedną firmę.

7. Technika: wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo (CATI). Czas trwania wywiadu: do 15 min.

PRÓBA UWZGLĘDNIAJĄCA MIKRO FIRMY

Co wyróżnia nasz Skaner MŚP?

9. **Badanie omnibusowe** prowadzimy techniką wywiadów **telefonicznych** na reprezentatywnej, ogólnopolskiej próbie wśród starannie dobranych respondentów, którzy faktycznie są decyzyjni lub współdecyzyjni w firmach.

10. **Nie delegujemy procesu** zbierania danych – mamy własny dział realizacji telefonicznej, pełną kontrolę nad jakością pozyskiwanych informacji i doбором respondentów.

11. **Odczyty nastrojów** prowadzone są co kwartał począwszy od 2009 roku. Dzięki cykliczności prowadzonego badania możliwe jest śledzenie kierunków zmian w firmach MŚP.

12. **Dzielimy się z respondentami** informacjami z badania – zainteresowanym przesyłamy ogólną część raportu na wskazany e-mail.

13. **Upowszechniamy wyniki Skanera MSP** (na stałe współpracujemy m.in. z Biurem Analiz Sejmowych, NBP, ogólnopolskimi mediami gospodarczymi).

WAŻNE RÓŻNICE

Główne wnioski z pomiaru Skaner MŚP

1q2017

Wiele sektorów – jedna specjalizacja. Badania B2B.

Główne wnioski z pomiaru w 1Q2017

Przedsiębiorcy sektora mikro, małych i średnich firm sceptycznie ocenili poprzedni czyli ostatni kwartał zakończonego już roku. Przybyło zwłaszcza negatywnych ocen dotyczących percepcji zmian w krajowej gospodarce. Do kolejnych trzech miesięcy przedsiębiorcy podchodzą jednak z umiarkowanym optymizmem i prognozują poprawę sytuacji zarówno w firmie, jak i w kraju. Inwestycje planują głównie reprezentanci przedsiębiorstw średnich - wynika z najnowszego badania Instytutu Keralla Research, który co kwartał bada nastroje i decyzje zakupowe przedsiębiorstw MŚP w Polsce.

Wskaźnik KERNA ilustrujący kierunek zmian wyniósł 64,66 pkt. na minusie, czyli o 2,29 pkt. więcej w relacji do ostatniego odczytu. Wpływ na uzyskany lepszy wynik mają przede wszystkim dobre prognozy dotyczące kondycji krajowej gospodarki oraz przewidywane polepszenie sytuacji w firmie. Pozytywnych zmian w tych dwóch obszarach upatruje odpowiednio: 19,4 proc. i 27,6 proc. Analizując r/r, odsetek przedsiębiorców spodziewających się lepszej sytuacji ekonomicznej Polski i poprawy kondycji prowadzonej działalności jest wyższy.

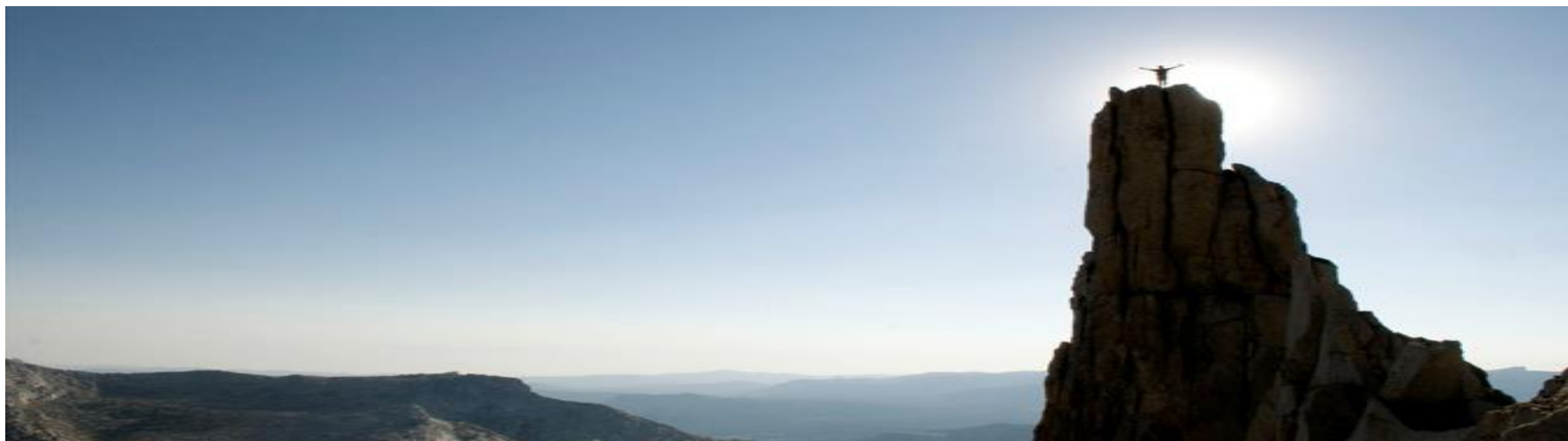
Co niepokojące to rosnący z każdym kwartałem odsetek przedsiębiorców, którzy negatywnie oceniają przeszłość, jeśli pytamy ich o ocenę stanu gospodarki Polski. Jako złą, tak sytuację podsumowało za 4 kwartał aż 43 proc. badanych, co jest najwyższym wynikiem od 4 lat. Poprzednio tak wielu sceptyków rejestrowano 2013 roku. Warto zauważyć, że uzyskany wynik jest również znacznie gorszy wobec pomiaru prowadzonego w ubiegłym roku w analogicznym okresie. Można wnioskować o wyraźnie podzielonych ocenach rezultatów zmian, które implementuje gospodarce rząd. Od trzeciego kwartału 2016 roku odsetek negatywnych ocen ex-post dla sytuacji ekonomicznej kraju wzrósł aż o 18,5 pkt. proc. Grupa wystawiających pozytywne oceny stopniała z 20,2 proc. do 8,6 proc.

Index ZAIR (inwestycje) spadł o 4,40 pkt. i wynosi minus 63,80 pkt. Wydatkować będą głównie firmy zatrudniające 50 - 249 pracowników, które zamierzają kupować nowe maszyny i technologie oraz szkolić swoich pracowników. Najmniej inwestycji w pierwszym kwartale przewidują natomiast mikro i małe firmy.

Prezentacja wyników cz. 1

Skaner MŚP

Nastroje i prognozy przedsiębiorstw 1q2017

1.1. Ocena poprzedniego kwartału - KRAJ

Przybywa firm gorzej oceniających kondycję gospodarki w perspektywie ex-post

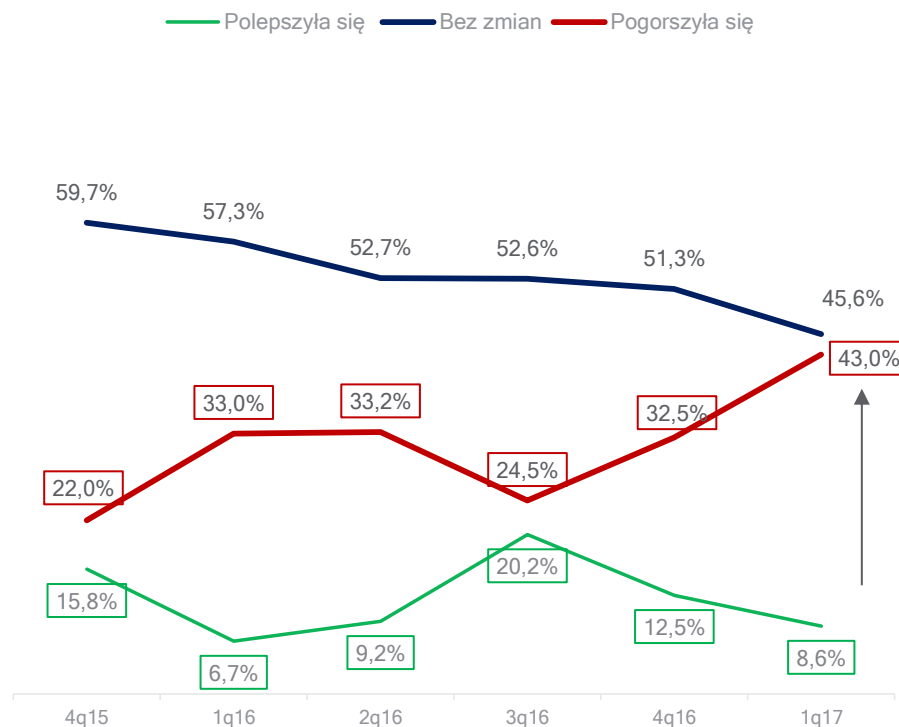
▪ Od trzeciego kwartału 2016 roku rośnie liczba przedstawicieli firm sektora MŚP, którzy gorzej oceniają sytuację gospodarczą w Polsce (wzrost o 18,5 pkt. proc.). W aktualnym pomiarze kondycję ekonomiczną Polski negatywnie ocenia 43,0 proc. przedsiębiorców i jest to jeden z najsłabszych wyników od drugiego kwartału 2013 roku.

▪ Na niekorzystną sytuację w kraju wskazują przede wszystkim usługodawcy oraz firmy zatrudniające 10 - 49 pracowników.

▪ Od trzeciego kwartału ubiegłego roku sukcesywnie topnieje odsetek przedsiębiorców pozytywnie oceniających kondycję krajowej gospodarki. Wówczas optymistów było 20,2 proc., natomiast w lutowym pomiarze jest ich jedynie 8,6 proc.

Jak zmieniła się sytuacja gospodarcza Polski w ciągu ostatnich 3 m.?

Pominięto nie wiem, trudno powiedzieć

1.2. Ocena poprzedniego kwartału - FIRMA

Przedsiębiorcy słabo ocenili też kondycję swojej firmy w zamkniętym już czyli czwartym kwartale

- W relacji do ostatniego pomiaru więcej reprezentantów sektora MŚP negatywnie ocenia sytuację w firmie. Zdaniem co czwartego badanego minione trzy miesiące przyniosły pogorszenie kondycji firmy - co oznacza wzrost aż o 12,4 pkt proc. kw./kw. Porównując jednak aktualny wynik do do analogicznego okresu w 2016 roku to odsetek niezadowolonych przedsiębiorców jest tylko nieznacznie wyższy (o 2,9 pkt. proc.). Co wynika z faktu, że zazwyczaj czwarty kwartał jest najslabiej oceniany przez przedsiębiorców.

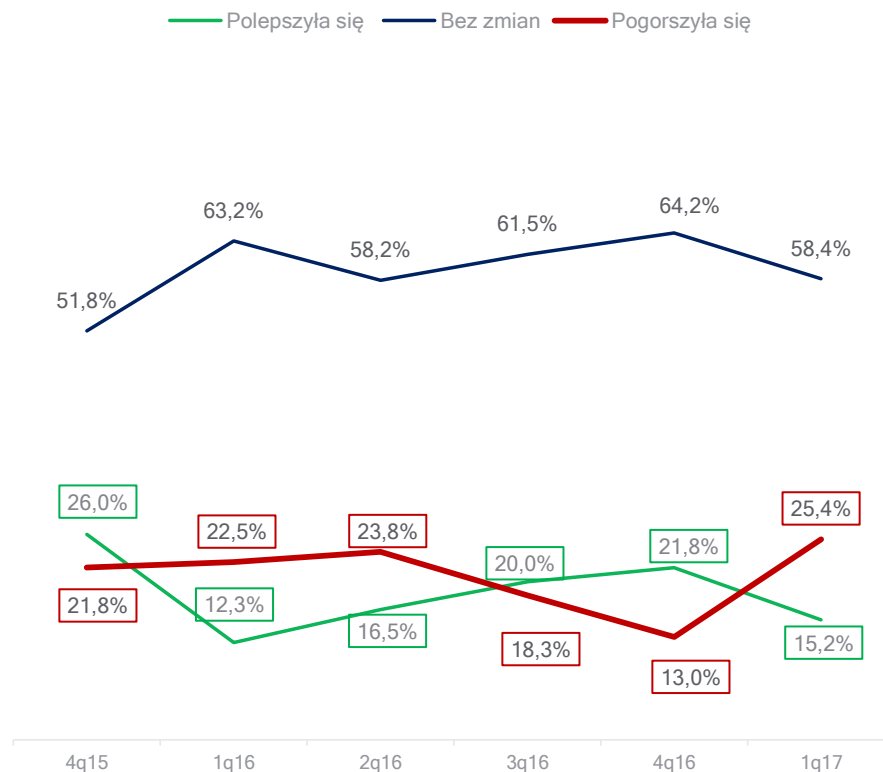
- Negatywnie miniony kwartał podsumowują głównie małe firmy.

- W aktualnym odczycie na poprawę sytuacji prowadzonej działalności wskazywało 15,2 proc. badanych, czyli o 6,6 pkt. proc. mniej niż w poprzednim kwartale. Analizując r/r grupa przedsiębiorców pozytywnie oceniających kondycję własnego biznesu zmniejszyła się o 2,9 pkt. proc.

- Najbardziej optymistyczne postawy reprezentują średnie firmy.

Jak zmieniła się sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstwa w ostatnich 3 m.?

Pominięto nie wiem, trudno powiedzieć

1.3. Prognoza na pierwszy kwartał - KRAJ

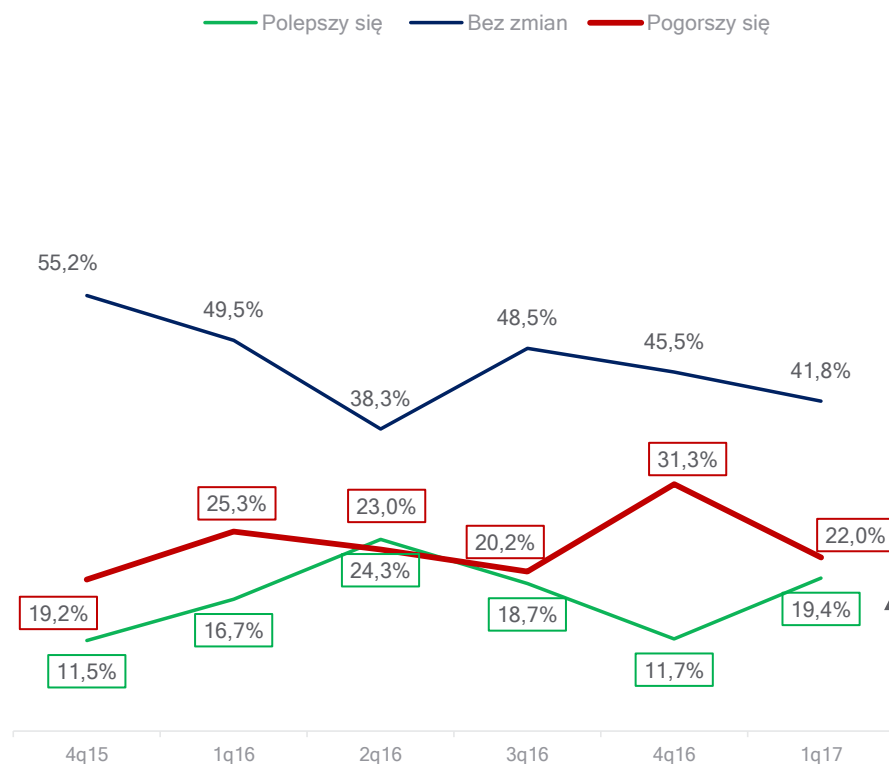
Przedsiębiorcy spodziewają się polepszenia kondycji polskiej gospodarki w pierwszym kwartale

▪ Mimo negatywnej oceny sytuacji krajowej gospodarki, blisko co piąty badany prognozuje polepszenie kondycji ekonomicznej w Polsce w pierwszym kwartale. W poprzednim pomiarze optymistyczny scenariusz przewidywało 11,7 proc. przedsiębiorców, a w analogicznym okresie w 2016 roku - 16,7 proc.

▪ O 9,3 pkt. proc. zmniejszył się odsetek przedsiębiorców zakładających pogorszenie krajowej gospodarki. W poprzednim odczycie pesymistów było 31,3 proc., natomiast aktualnie jest ich 22 proc.

▪ Co ciekawe, jeśli chodzi o prognozy dotyczące sytuacji ekonomicznej kraju przedstawiciele firm zakładają podobny scenariusz bez względu na zatrudnienie oraz branżę, w której działają

Jak zmieni się sytuacja gospodarcza Polski w ciągu kolejnych 3 m.?
Pominięto nie wiem, trudno powiedzieć

1.4. Prognoza na pierwszy kwartał - FIRMA

Przedsiębiorcy zakładają poprawę kondycji firmy w pierwszym kwartale

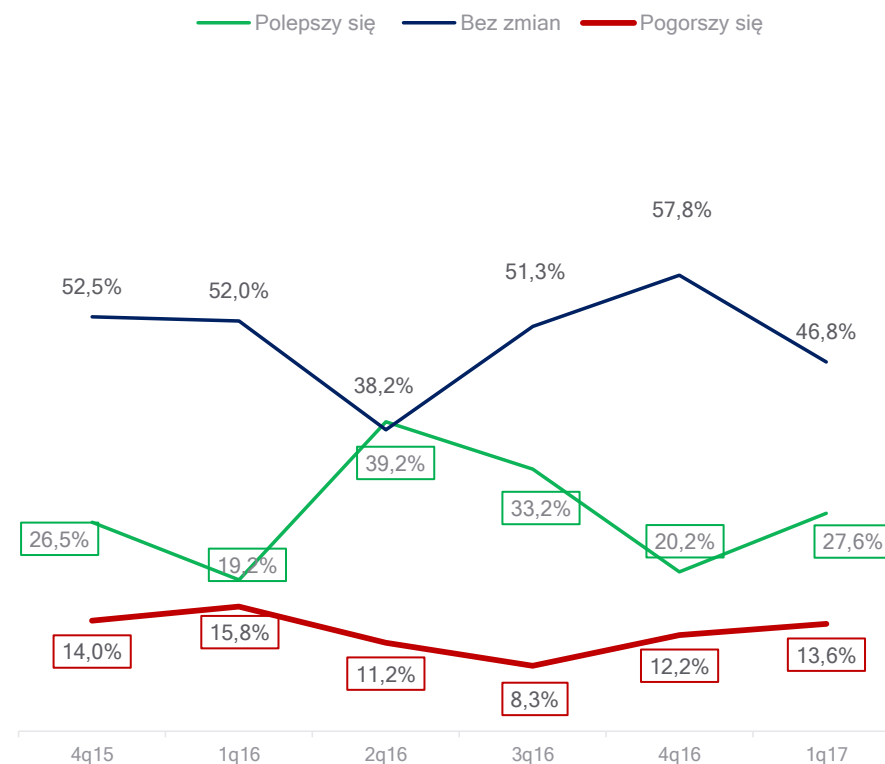
▪ W nadchodzących trzech miesiącach 27,6 proc. badanych spodziewa się korzystnych zmian w firmie. Aktualnie optymistyczny rozwój wydarzeń zakłada 27,6 proc. badanych i jest to o 7,4 pkt proc. więcej przedsiębiorców niż w ostatnim odczycie.

▪ O polepszeniu informują przede wszystkim firmy średnie.

▪ Od trzeciego kwartału 2016 roku coraz więcej przedsiębiorców spodziewa się pogorszenia kondycji firmy. W relacji do odczytu z III i IV kw. ubiegłego roku, wzrost pesymistów wynosi odpowiednio: 5,3 pkt. proc. i 1,4 pkt. proc.

▪ Złe nastroje panują głównie wśród firm usługowych.

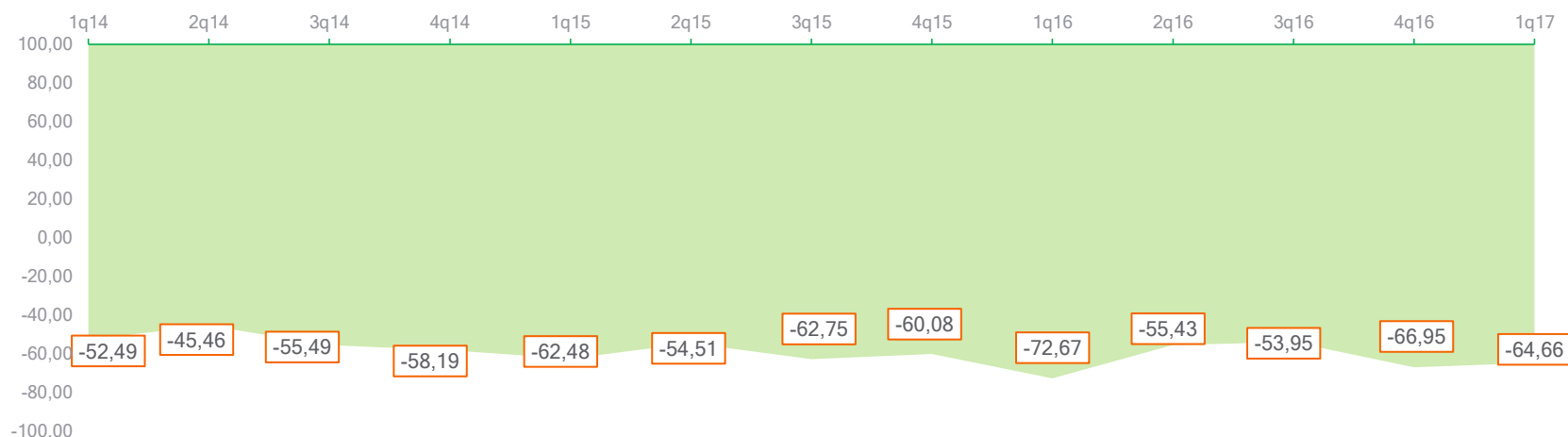
Jak zmieni się sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstwa w ciągu kolejnych 3 m.?
Pominięto nie wiem, trudno powiedzieć

1.5. Wskaźnik KERNA wzrósł do - 64,66 pkt.

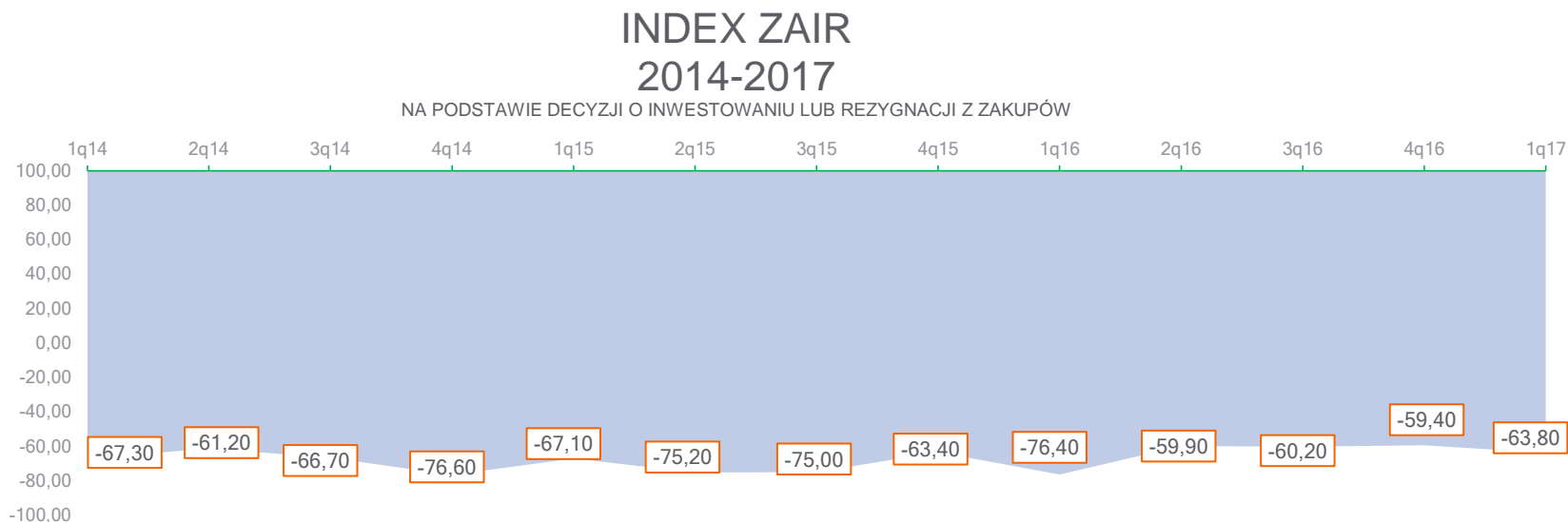
WSKAŹNIK NASTROJÓW KERNA 2014-2017

NA PODSTAWIE OCEN WŁASNEJ FIRMY I OCEN KONDYCJI GOSPODARKI

Wskaźnik nastrojów przedsiębiorstw KERNA wyniósł 64,66 pkt. na minucie. Wobec ostatniego odczytu oznacza to poprawę o 2,29 pkt. Uzyskany wynik jest też znacznie lepszy niż odczyt z analogicznego okresu w 2016 roku, kiedy to wskaźnik KERNA osiągnął -72,67 pkt. Mimo wzrostu negatywnych ocen minionego kwartału, na niewielką poprawę nastrojów wpłynęły przede wszystkim korzystne prognozy sytuacji ekonomicznej Polski oraz kondycji firmy na nadchodzący kwartał. Z optymizmem w przyszłość patrzą głównie przedsiębiorcy zatrudniający 50 - 249 pracowników. Reprezentanci tych firm dobrze oceniają również ostatnie trzy miesiące we własnym biznesie. Złe nastroje panują głównie wśród małych przedsiębiorstw.

1.6. INDEX ZAIR (zakupy i rezygnacja) spadł do – 63,80 pkt.

Index ZAIR obrazujący skalę zakupów prowadzonych przez firmy MŚP oparty jest na wskazaniach o wydatkach na inwestycje i rezygnacji z planów zakupowych na dany kwartał w firmie. W tej edycji badania odczyt INDEXU ZAIR wyniósł 63,80 pkt. na minucie i w relacji do pomiaru w poprzednim kwartale jest gorszy o 4,40 pkt. Warto zauważyć jednak, że nadal jest to jeden z najlepszych wyników, jaki odnotowano na przestrzeni ostatnich trzech lat.

W tej fali pomiaru przedsiębiorców pytano o skłonność do inwestycji w ośmiu obszarach (platforma e-commerce, maszyny i technologie, flota, oprogramowanie, nieruchomości, szkolenia pracownicze, działania reklamowe, zatrudnienie nowych pracowników). Niemal w każdym z nich w relacji do poprzedniego kwartału badani planują mniej inwestycji. Firmy, które zamierzają wydatkować w pierwszym kwartale, kupować będą głównie nowe maszyny, służbowe samochody oraz oprogramowanie.

59,4%
Maszyny, technologie

35,0%
Firmowy samochód

14,4%
Oprogramowanie

3.1. Dane podstawowe informacje licencyjne

Niniejszy Raport został przygotowany przez Instytut Keralla Research i żadne Strony trzecie nie miały możliwości ingerencji w treść oraz charakter niniejszego Raportu. Dokument powstał w oparciu o informacje uzyskane z badania telefonicznego, zgodnie z opisem o metodyce badania. Raport nie uwzględnia efektów zdarzeń i okoliczności, które miały miejsce oraz informacji, które pojawiły się po dacie publikacji raportu. Niezależnie od podstawy działania (kontraktowej czy deliktowej) w ramach obowiązującego prawa Instytut Keralla Research nie ponosi odpowiedzialności za czyny i konsekwencje ponoszone przez osoby trzecie ani żadne decyzje podjęte lub nie podjęte na podstawie niniejszego Raportu.

Licencja niewyłączna - część raportu ogólnodostępna

- **Keralla Research Instytut Badań i Rozwiązań B2B**
- ul. Kazimierza Wielkiego 67, 50-077 Wrocław, Polska
- Biuro: (+48) 71 335 77 82
- Faks: (+48) 71 722 03 72
- E-mail: raporty@keralla.pl
- www.keralla.pl